

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

THE NEEDS OF EARLY CHILDHOOD TEACHERS' COMPETENCY DEVELOPMENT
UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

ธเนศ สงวนศรี¹, และ วิเชียร รุ้ยยืนยง²

Thanet Sanguansri¹, and Wichian Rooyuenyong²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

^{1,2}Faculty of Education, Northeastern University

email: tumthanet1996@gmail.com

Received: June 10, 2024 Reviewed: July 14, 2024 Revised: September 13, 2024 Accepted: September 13, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 240 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัย มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพเครื่องมือ และค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น อยู่ที่ 0.95 สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 เรียงตามลำดับ คือ ด้านสมรรถนะหลัก และด้านสมรรถนะประจำสายงาน

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การพัฒนา, สมรรถนะครูปฐมวัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
students of Master of Education in Educational Administration, Faculty of Education,
Northeastern University

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
Lecturer of Master of Education in Educational Administration, Faculty of Education, Northeastern University

Abstract

The purposes of this descriptive research were to 1) study the current and desired conditions and 2) investigate the needs for early childhood teachers' competency development under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5. The samples consisted of 240 administrators and teachers selected by a stratified random sampling method. The research instrument was a questionnaire on the current and desired conditions of early childhood teachers' competency with a 5-point rating scale. Regarding the quality of the instrument, the index of item-objective congruence (IOC) was between 0.66 and 1.00, and the reliability was 0.95. The statistics used were percentage, mean (*M*), standard deviation (*SD*), and priority needs index (*PNI*)

The research findings can be presented as follows.

1. In terms of the current and desirable conditions of early childhood teachers' competency development under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, the overall current condition was at a high level, and the overall desirable condition was at the highest level.

2. The needs for early childhood teachers' competency development under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 arranged by order were core competency and functional competency, respectively.

Keywords: Essential Needs, Development, Early Childhood Teacher's Competency

บทนำ

เด็กปฐมวัย เป็นวัยที่ควรให้ความสำคัญในด้านการดูแลและพัฒนา เพื่อการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้านให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา พระราชบัญญัติ การพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ว่า รัฐมีหน้าที่จัดและดำเนินการ ให้ความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยจะต้องได้รับการคุ้มครองและดูแล มีพัฒนาการที่รอบด้านได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ทัวถึงและเสมอภาค มีการส่งเสริมการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยในช่วงรอยต่อ ตั้งแต่อนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาอย่างเหมาะสม (พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562, 2562) ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลกมีการตื่นตัวด้านการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสร้างคนให้มีศักยภาพ ในหลายประเทศเริ่มมีการ กระตือรือร้นในเรื่องของการพัฒนาวิชาชีพครู การกำหนดสมรรถนะครูซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมากในการ ปฏิบัติงาน เนื่องจากส่งผลต่อการทำงานของครูในปัจจุบัน การพัฒนาผู้เรียนในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและดิจิทัล ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้มีพร้อมในพัฒนาผู้เรียน เผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงการศึกษาแบบใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในหลายๆ ประเทศเริ่มให้ความสนใจในการพัฒนาวิชาชีพ และได้มีการกำหนดสมรรถนะวิชาชีพให้ถูกต้องชัดเจน เพราะเป็นหัวใจสำคัญในการทำงานให้ตรงตามเป้าหมาย (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, 2551, น. 56)

การจัดการเรียนการสอน ในรัฐเวอร์จิเนีย อเมริกา ได้มีการกำหนดสมรรถนะครู ในการพัฒนาวิชาชีพ ให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นคุณภาพการทำงานของตนเองให้มีศักยภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ใช้สมรรถนะทางวิชาชีพ 4 ข้อ ดังนี้ 1) การพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ คือ การเข้าใจและการปฏิบัติงานตามคุณภาพที่กำหนดได้ดี 2) การฝึกฝนตนเอง คือ การใส่ใจในการปรับปรุงองค์ความรู้ของตนเอง 3) การสนับสนุน คือ การสนับสนุนและแบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่น 4) คุณธรรมจริยธรรม คือ การเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น อยู่ในพื้นฐานของความถูกต้องอย่างเหมาะสม Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services, 2008)

ปัญหาที่พบ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มิได้ตระหนักถึงข้อบกพร่องสมรรถนะครูปฐมวัย และยังทราบถึงปัญหาในด้านองค์ความรู้ ในเรื่องของจิตวิทยาทางการเรียน ด้วยวิธีการท่องจำ มิได้ตระหนักส่งเสริมความคิดด้านสติปัญญาให้กับเด็ก เร่งสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ ไม่ให้เด็กแสดงออกตามความต้องการของตนเอง และการจัดการเรียนการสอนของไทยในสมัยก่อน พบว่า เรื่องการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยยังมีน้อย เพราะงานวิจัยส่วนมากให้ความสนใจ เกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะของครูที่มีความเฉพาะเพียงอย่างเดียว (ผายวาริ ประภาสวัต, 2555, น. 43; สายรุ้ง เหล็กแปง, 2561, น. 67)

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยต้องการข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นพื้นฐานที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแนวทางใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสำหรับการปฏิรูปการศึกษาและสอดคล้องกับสมรรถนะต่าง ๆ ของครูปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 257 แห่ง จำนวน 600 คน เป็นครูปฐมวัย 450 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 150 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 240 แห่ง กลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane

คลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน กับ ครูปฐมวัยจำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน โดยการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ โดยมีโรงเรียนเป็นฐาน

แบบสอบถาม เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากเกณฑ์สมรรถนะทางวิชาชีพครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัย ในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมิน สภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัย จำนวน 52 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสมรรถนะหลัก จำนวน 27 ข้อ 2) สมรรถนะประจำสายงาน จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัยโดยผู้วิจัยใช้โปรแกรม Google Form สร้างแบบสอบถามส่งถึงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 ฉบับ

3. ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.3 เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ โดยมี ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และมีการแปลผลสมรรถนะ

2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย โดยมีดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ในการจัดเรียงความสำคัญ ของความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558, น. 62)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมรายด้าน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์				PNI	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	M	SD	แปลผล	ลำดับ	M	SD	แปลผล	ลำดับ	Modified	
1.สมรรถนะหลัก										
1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	3.62	0.71	มาก	5	4.77	0.26	มากที่สุด	4	0.31	2
1.2 การบริการที่ดี	4.12	0.63	มาก	2	4.83	0.34	มากที่สุด	2	0.17	4
1.3 การพัฒนาตนเอง	3.71	0.63	มาก	4	4.88	0.30	มากที่สุด	1	0.31	1
1.4 การทำงานเป็นทีม	4.00	0.44	มาก	3	4.81	0.30	มากที่สุด	3	0.20	3
1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.19	0.43	มาก	1	4.75	0.31	มากที่สุด	5	0.13	5
เฉลี่ย	3.92	0.56	มาก		4.80	0.30	มากที่สุด		0.22	
2.สมรรถนะประจำสายงาน										
2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	3.73	0.60	มาก	6	4.81	0.37	มากที่สุด	5	0.28	1
2.2 การพัฒนาผู้เรียน	3.83	0.68	มาก	4	4.81	0.35	มากที่สุด	4	0.25	2
2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.11	0.65	มาก	1	4.82	0.43	มากที่สุด	3	0.17	6
2.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัย	3.80	0.62	มาก	5	4.73	0.40	มากที่สุด	6	0.24	4
2.5 ภาวะผู้นำครู	4.01	0.48	มาก	2	4.87	0.30	มากที่สุด	1	0.21	5
2.6 การสร้างความสัมพันธ์และการร่วมมือในชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	3.88	0.56	มาก	3	4.85	0.32	มากที่สุด	2	0.25	3
เฉลี่ย	3.89	0.60	มาก		4.81	0.36	มากที่สุด		0.23	
รวม	3.90				4.80				0.23	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นย่อยที่มีการปฏิบัติการสูงที่สุด คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นย่อยที่มีสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ การพัฒนาตนเอง รองลงมา ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ภาพรวมของสมรรถนะหลัก มีค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.22$ ประเด็นที่มีค่าดัชนีลำดับสูงสุดที่สุด คือ การพัฒนาตนเอง $PNI_{modified} = 0.31$ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน $PNI_{modified} = 0.31$ การทำงานเป็นทีม $PNI_{modified} = 0.20$ การบริการที่ดี $PNI_{modified} = 0.17$ และจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครู $PNI_{modified} = 0.13$ ภาพรวมของสมรรถนะประจำสายงาน มีค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.23$ ประเด็นที่มีค่าดัชนีลำดับสูงสุดที่สุด คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ $PNI_{modified} = 0.28$ การพัฒนาผู้เรียน $PNI_{modified} = 0.25$ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน $PNI_{modified} = 0.24$ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ $PNI_{modified} = 0.25$ ภาวะผู้นำครู $PNI_{modified} = 0.21$ และ การบริหารจัดการชั้นเรียน $PNI_{modified} = 0.17$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประเด็นย่อยที่มีระดับปฏิบัติการสูงสุด คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูปฐมวัยมีความมุ่งมั่นกระตือรือร้น วางแผนในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อนุศรา อุดทะ, 2562, น. 54) การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย พบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยองค์รวมอยู่ในระดับสูง

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นย่อยที่มีการปฏิบัติการสูงสุด คือ การพัฒนาตนเอง รองลงมา ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูปฐมวัยสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม มีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ และหลักคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สายรุ้ง เหล็กแปง, 2561, น. 67) ศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา พบว่า สมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ครูปฐมวัยควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร อีกทั้งปลูกฝังคุณธรรม จิตบรยากาศในชั้นเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พิจารณาโดยรวมด้านสมรรถนะหลัก มีดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified = 0.22) ทั้งนี้เนื่องจาก ครูปฐมวัยมีความต้องการ การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ (วรลือ ฌโนมชาติ และนภัส ศรีเจริญประมง, 2561, น. 48) ได้ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐาน ของครูปฐมวัย พบว่าครูอนุบาลมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวกับด้านทักษะและสมรรถนะครูปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และภาพรวมสมรรถนะประจำสายงาน มีดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified = 0.23) ทั้งนี้เนื่องจาก ครูปฐมวัยมีความต้องการ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ (ปิยะมาศ ทองเปลว, 2560, น. 52) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ การพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้
ข้อเสนอแนะในงานวิจัยในครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านสมรรถนะประจำสายงาน มีระดับปฏิบัติต่ำกว่า สมรรถนะหลัก เห็นควรที่จะพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนรู้
2. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพพึงประสงค์ ทั้ง 2 สมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด เห็นควรจะมุ่งให้ครูพัฒนาตนเองและพัฒนาภาวะผู้นำครูให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
2. ควรศึกษากลยุทธ์ในการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

เอกสารอ้างอิง

ปิยะมาศ ทองเปลว. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ฝ่ายวาริ ประภาสวัต. (2555). **การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้ดูแลเด็ก**
ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต].
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. (30 เมษายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่
56 ก, หน้า5

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). **สมรรถนะครูและแนวทางพัฒนาครูในสังคมที่**
เปลี่ยนแปลง. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

วรลือ วัฒนชาติ และนภัส ศรีเจริญประมง. (2561). **การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ**
ทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
<https://eresearch.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=1817&depid=3>

สายรุ้ง เหล็กแปง. (2561). **การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่**
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3).** โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

อนุสร อุดทะ. (2562). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.**
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services. (2008).
Competencies for Early Childhood Professionals Virginia's Early Childhood
Development alignment project. Cambridge University Press.

